

Bullyingul din grădinițe necesită abordare specializată. Izolarea și excluderea de la jocuri sunt cele mai întâlnite forme de bullying în grădinițele din România

Salvați Copiii România și Fundația OMV Petrom publică cercetarea integrată privind educația socioemoțională în învățământul preșcolar și impactul programului „Să fim prieteni – Fără bullying”

- **85% dintre cadrele didactice din grădiniță declară că au întâlnit comportamente de bullying la grupele de copii cu care lucrează.**
- **96% dintre cadrele didactice care lucrează cu programul *Să fim prieteni – Fără bullying* observă îmbunătățiri în bunăstarea emoțională a copiilor.**
- **64% dintre specialiști constată o schimbare pozitivă în atitudinea părinților față de parteneriatul cu grădinița.**

București, 28 ianuarie 2026: Educația socioemoțională este recunoscută ca esențială pentru dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară de marea majoritate a actorilor educaționali (92% dintre educatori și 87% dintre părinți), însă aceștia consideră că sistemul preșcolar din România nu oferă un cadru suficient de coerent și susținut pentru implementarea acesteia. Cadrele didactice și părinții semnalează probleme recurente în grădinițe precum izolarea socială, extinderea comportamentelor de bullying dincolo de spațiul grădiniței și o responsabilitate difuză. Analiza de impact a programului „Să fim prieteni – Fără bullying”, implementat în peste 270 de grădinițe, arată că o intervenție structurată, bazată pe valori, aplicată coerent și consecvent la nivel de comunitate educațională, răspunde direct nevoilor identificate de specialiști și părinți.

Toți specialiștii care au beneficiat de formare și mentorat și au lucrat cu metodologia proiectului consideră că au dobândit instrumente utile pentru prevenirea bullyingului. În plus, 64% dintre ei și-au îmbunătățit semnificativ colaborarea cu părinții pentru prevenirea fenomenului de bullying. Crește cu 12% ponderea părinților care consideră că au o mai bună capacitate de a-l ajuta pe copil să își găsească locul și să fie acceptat de grup. Cele mai mari progrese ale copiilor, observate de cadrele didactice, apar la compasiunea manifestată de către copiii din grupă față de colegi (de la 89% la 96%), comportamentul de împărțire (de la 76% la 84%) și grija manifestată de copiii din grupă față de copiii mai mici (de la 86% la 91%).

Aceste concluzii se regăsesc în cercetarea integrată „[Educația socioemoțională la vârsta preșcolară. Diagnoză națională și analiza de impact a programului Să fim prieteni – Fără bullying](#)”, document ce reunește două studii majore despre educația socioemoțională și fenomenul de bullying în grădinițele din România. Cele două studii sunt complementare și oferă o diagnoză națională a problematicii și a nevoilor din sistem și o evaluare a eficienței programului „Să fim prieteni – Fără Bullying” inițiat și implementat în peste 270 grădinițe din România de Organizația Salvați Copiii, cu sprijinul Fundației OMV Petrom.

Cercetarea integrată surprinde perspectiva cadrelor didactice și părinților cu privire la rolul educației socioemoționale și oferă o imagine a celor mai frecvent întâlnite tipuri de comportamente problematice în grupele de copii. Cadrele didactice remarcă tendința de control (42%) - exprimată prin dominarea jocului, urmată de manifestările emoționale intense (34%) - precum furia și frustrarea, și de agresiunea fizică (24%) – lovire, împingere intenționată. În ceea ce privește efectele observate de cadrele didactice ca urmare a experiențelor agresive repetate din partea colegilor de grup, cea mai mare pondere o au manifestările de izolare socială: excluderea din jocuri (42% frecvent/foarte frecvent) sau refuzul participării (34% frecvent/foarte frecvent).

După implementarea programului, cele mai importante progrese sunt remarcate de părinți la comportamentele cele mai dificile pentru vârsta preșcolară: generozitatea crește de 73,6% la 91%, curajul de a lua apărarea altui copil crește de la 82,3% la 93,1% și respectul pentru ceilalți copii crește de la 84% la 93,6%.

Rezultatele cercetării privind valorile și obiectivele educaționale pe care părinții și cadrele didactice le consideră prioritare pentru grădiniță arată un tablou mixt în care zone clare de consens coexistă cu diferențe de percepție:

- În ierarhia valorilor promovate, respectul este valoarea principală pentru ambele grupuri, iar responsabilitatea se situează pe locul trei pentru ambele categorii, cu scoruri aproape identice.
- 52% dintre cadrele didactice plasează empatia pe locul doi în ierarhia valorilor, în timp ce doar 19% dintre părinți o prioritizează.
- 59% dintre părinți consideră încrederea a doua cea mai importantă valoare, comparativ cu doar 37% dintre cadrele didactice.

În ceea ce privește atribuirea responsabilității pentru comportamentele de bullying între copii, cel mai frecvent sunt indicați părinții (75% din răspunsuri), urmați de grupul copilului (50%), copiii respectivi (48%) și apoi cadrele didactice (42%) și conducerea școlii (12%). 72% dintre respondenți atribuie responsabilitatea mai multor factori, fapt care indică o corectă percepție asupra complexității fenomenului.

Cercetarea analizează totodată și modul în care programul *Să fim prieteni – Fără Bullying* acționează eficient asupra problemelor din sistem:

- Răspunde la o provocare centrală a procesului educațional: gestionarea comportamentelor dificile ale copiilor. După implementare, 96% dintre cadrele didactice remarcă îmbunătățiri în bunăstarea emoțională a copiilor, iar autoreglarea comportamentală crește cu 12%.
- Transformă relația cu părinții dintr-o sursă de presiune într-un parteneriat funcțional: 64% dintre educatori observă o îmbunătățire a atitudinii părinților față de parteneriatul cu grădiniță.
- Crește coeziunea comunității de părinți. La nivel național, doar 50% dintre părinți au încredere în ceilalți părinți ai copiilor din grupă – ceea ce arată o comunitate fragmentată. Programul stimulează sentimentul de apartenență comunitară care crește cu 20 puncte procentuale (de la 60% la 80%).

„Educația socioemoțională nu este un element secundar al educației timpurii, ci fundația pe care se construiesc relațiile, siguranța emoțională și incluziunea socială. Copiii de vârstă preșcolară vorbesc rar despre dificultățile de relaționare cu colegii, însă părinții și educatorii trebuie să fie atenți la semnale precum: retragerea din activitățile de grup, refuzul de a merge la grădiniță, somatizările frecvente, tăceri inexplicabile sau manifestări de furie aparent nejustificată.

Datele acestui studiu arată clar că intervențiile în educația timpurie, realizate cu consecvență și bazate pe dovezi științifice, pot preveni escaladarea comportamentelor violente, ba mai mult, creează punți de comunicare între părinți și educatori.”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.**

“Experiențele pe care le au copiii zi de zi cu colegii și educatoarea determină formarea unor tipare comportamentale. De aceea, programul “Să fim prieteni – Fără bullying” intervine în momentele cheie în care copiii învață să construiască relații și să gestioneze emoții. Prin program am reușit să avem impact nu doar în grădiniță, dar am adus beneficii și familiei și comunității.” – **Amalia Fodor, Director Fundația OMV Petrom.**

CONTEXT

Despre cercetare:

Cercetarea integrată a fost realizată de Salvați Copiii pe baza datelor colectate și analizate inițial de Cult Market Research și corelează două studii complementare: „Diagnoza educației socioemoționale și a fenomenului de bullying în grădinițele din România” - își propune să ofere o imagine detaliată cu privire la abordarea educației socioemoționale în cadrul sistemului educațional la nivel preșcolar, iar cel de al doilea - „Studiu de evaluare a impactului programului Să fim prieteni – Fără bullying” își propune să identifice efectul metodologiei care introduce în cultura comunității educaționale valori adoptate de cadre didactice, copii și părinți, prin urmărirea unor rezultate măsurabile.

Ambele studii au folosit o abordare integrată care a combinat:

- componentă calitativă – focus grupuri cu cadre didactice și părinți pentru înțelegerea experienței directe; interviuri în profunzime cu experți din educație (inspectorate școlare, centre de resurse educaționale, autorități locale) pentru perspectiva sistemică.
- componentă cantitativă – Chestionare pe eșantioane reprezentative pentru cuantificarea fenomenelor la nivel național:
 - Pentru studiul de diagnoză: cercetare descriptivă extinsă pe eșantion reprezentativ național (687 cadre didactice, 784 părinți)
 - Pentru evaluarea impactului: Design experimental cu măsurări pre- și post-intervenție pentru izolarea efectelor datorate programului (80 cadre didactice, 171 părinți)
 - Complementar, Organizația Salvați Copiii a colectat independent 611 chestionare de la educatori (ante) și 404 (post), precum și 4.845 chestionare de la părinți (ante) și 2.148 (post). Acestea au fost folosite pentru validarea și completarea analizei.

Despre program:

“Să fim prieteni – Fără bullying” este un program de dezvoltare socioemoțională și prevenire a bullyingului care are la bază metodologia bazată pe dovezi “Free of bullying” – dezvoltată de The Mary Foundation și Save the Children Danemarca. Programul este conceput pentru a sprijini unitățile de învățământ să adopte o perspectivă comunitară asupra educației socioemoționale și astfel, să construiască o cultură care contribuie la prevenirea bullyingului.

Începând cu ianuarie 2020, Salvați Copiii România a pilotat și adaptat metodologia pentru contextul românesc cu aprobarea Ministerului Educației și CMBRAE, sub denumirea “Să fim prieteni – Fără bullying”. Începând cu 2023, programul a fost extins la nivel național cu sprijinul financiar al Fundației OMV Petrom. În perioada 2023 – 2025, în cadrul acestui parteneriat, peste 3.600 de specialiști au fost instruiți, 550 de grădinițe au preluat metodologia și au primit materiale specifice programului și 60.000 de copii au beneficiat de acest program.

Programul răspunde nevoilor sistemului educațional prin activitățile-pilon la care au acces grădinițele care aleg să introducă în rutina zilnică activități și practici sociale specifice, cu scopul de forma comportamente bazate pe cele 4 valori: toleranță, grijă, curaj și respect.

Website program: safimprieteni.ro

Despre [Organizația Salvați Copiii](http://salvaticopiii.ro)

De 35 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 100 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 4.150.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii..

Despre Fundația OMV Petrom

Lansată în anul 2022, Fundația OMV Petrom construiește programe și susține investiții pe termen lung în România pentru comunități dezavantajate, în trei domenii cheie: educație, mediu și sănătate. Mai multe detalii despre activitatea Fundației OMV Petrom puteți găsi pe www.fundatiaomvpetrom.ro.

Pentru mai multe informații, persoana de contact:

Cristina Adam, manager proiect, cristina.adam@salvaticopiii.ro, 0744 471 073.